

Fæstning Sjælland. Endvidere har jeg henledet Opmærksomheden paa, at det er nødvendigt at fikke Udgangen til flere af vore Havne, til Helsingørs Havn, til Korsørs Havn, Forbindelsen mellem Korsør og Nyborg, og at det ligeledes er nødvendigt ved Anlæg af et enkelt Fort at fikke Hæredømmet idetmindste for en Tid over Lillebelt. Hvorledes nu disse Forsvarsmidler efter min Opfattelse bør anvendes, derom vil jeg nødig udtale mig her, jeg vil nødig sige det offentlig, fordi jeg tror, at det ikke hører hjemme i en offentlig Diskussion. Det er af den Slags Sager, som man maa behandle med en vis Forsømmelse, og som selvfølgelig kun kan forhandles i engere Udvalg, forsaavidt Thinget vil lade et saadant tage Forsvarsvesenet under Overveielse, og jeg skal sige dem hvorfor: Fordi der ikke er nogen Defensiv mulig, unbtagen man idetmindste indvætter det paa til visse Diebliske at kunne gaa over til Offensiven. Man kan ikke forsvare Landet ved at stille en Underofficer op her og en Underofficer der; men man kan kun anvende smaa Midler forstandig paa den Maade, at man søger at koncentrere dem og vælger de Diebliske, hvor man kan gjøre sine offensive Stød. Det er det, som det kommer an paa ved Krigsførelsen, at vælge de rette Diebliske og de rette Steder for at gjøre de offensive Stød. De Herrer ville vistnok derfor kunne forstaa, at jeg ikke her nærmere gaar ind paa disse Detailler, Detailler, som, hvis man havde ønsket det, kunde have været et tilstrækkeligt stort Antal Udvalgsmedlemmer af dette Thing bekjendte.

Jeg har ogsaa dannet mig et bestemt Begreb om det næste Punkt, nemlig om, hvad det vil koste at gennemføre disse Foranstaltninger, jeg her har nævnt. Disse Foranstaltninger vare for to Aar siden opførte til et Beløb af omtrent 17 $\frac{1}{4}$ Million. Det er en Selvsøge, at Priserne paa Alt ere stegne. Jeg er ganske vist i Dieblicket ikke i Besiddelse af Midler til nøie at kunne beregne Beløbet; men jeg vil antage, jegere, at der nu behøves et Beløb af 20—21 Millioner. Det kan jeg dog ikke sige med Bestemthed, da jeg ikke kender Arbejdspriserne. De Herrer ville erindre, at det var i sin Tid foreslaaet gennemført i en første Arbejdsperiode, og det var ligeledes udtalt, at man burde derfra gaa videre til en Fortsættelse af det, nemlig til en Fortsættelse saaledes, at Befæstningen saavel til Søfiden som til Landfiden blev aldeles fuldstændiggjort. Jeg nævner dette, for at de Herrer ikke skulle sige, at jeg overhovedet søger at stikke nogen Sum under Stolen. Naar man gaar videre i den Retning, saa vil det kunne fuldstændiggjøres for et Beløb af omtrent 12 Millioner. Det Beløb, der altsaa ialt bliver Tale om — foruden de aarlige Udgifter til Hær og Flaade —, og som skal udgives een Gang for alle, og som derfor helst bør søges tilveiebragt ved et Laan, for at man kan gennemføre Sagen saa hurtigt som mulig, vil alt-

saa blive 30—32 Millioner. Det er naturligvis en Sum, der vil forstrække ærede Medlemmer ganske overordentlig, og derfor vil jeg gjøre ærede Medlemmer opmærksomme paa, at Rente og Amortisation af et saadant Beløb, naar det tilveiebringes ved Laan, dog ikke engang udgjør saa meget som det, vi om et Aar eller to ville spare ved, at det engulste Laan og Gjælden til Nationalbanken er afbetalt. Men jeg skal gjøre opmærksom paa, at, naar De forstrækkes over denne Sum, naar De sige, at vi ikke have Raad dertil, saa er det, fordi De glemme en anden Undersøgelse, som hører med, nemlig Undersøgelsen af det Spørgsmaal: Have vi Raad til at lade være at udgive disse Penge? Det er Noget, der er ligesaa nødvendigt at se paa, som om vi have Raad dertil. I den Henseende stiller det sig for mig saaledes, at Historien ganske vist giver nogle gode Dplysninger til dette Spørgsmaals Besvarelse. Vi bleve angrebne i 1807, medens Kjøbenhavn ikke var tilstrækkelig forsvaret, og vi lede derved et Værditab, et direkte Værditab paa 44 Millioner, og dette vort Nederlag blev det første Skridt, der senere ledede til, at vi mistede Norge. Vi havde en Krig i 1848—50, vi forøgede vor Statsgjæld omtrent med 30 Millioner, og det kostede os adskillige Tusinde Menneker. Vi havde en Krig i 1864, den kostede os 27 Millioner, den kostede os Tusinder af Menneker og $\frac{2}{5}$ af vort territoriale Omraade. Men mine Herrer, kast deres Blik en lille Smule videre og se, hvad der er flet siden 1864; De ville da se, at der er mange smaa Stater, der ere fuldstændig forsvundne fra Landkortet, at der er store Stater, der have lidt store Nederlag, at de have maattet betale med Tusinder af Menneker, med ikke Millioner, men Milliarber af Dalere og med Afstaaelsen af store Provindser. Og kaste de Blikket hen paa, hvorledes det er gaaet dem, der have seiret, saa ville De se, at den Magt, der har seiret, dog ikke søler sig sikkrere eller stærkere, end at den siger: Den Tilstand, vi leve i, er kun den væbnede Freds, der skal en hel lykkeligere Slægt til, inden vi naae ud over denne Tilstand; der skal endnu over halot-hundrede Aar, i hvilke Vaabnene maa være tilstede for at beskytte den væbnede Fred. Se saadan er Tilstanden, mine Herrer! De have intet Begreb om, ligesaa lidt som jeg, naar de Vaaben, der nu holdes beredte for at beskytte den væbnede Fred, ville blive dragne; det kan Sagen af os forudsige. Men een Ting kan jeg se, og det er, at, dersom vi endnu en Gang tvinges ind i en Krig, vil den koste os Tusinder af Menneker, den vil koste os Millioner af Dalere, og det, der vil blive kæmpet om, vil være vort Territorium, vore bedste Provindser, ja vor hele Existentis. Derfor er det klart for mig, at Danmarks Lykke og Danmarks Frelse er at søge deri, at vi blive holdte helt udenfor de Storme, de Begivenheder, der kunne komme i